

Temat: Czego uczy nas przypowieść „O synu marnotrawnym”?

Czas realizacji: 45 minut

Cele lekcji:

1. Poszerzenie słownictwa w zakresie nazywania cech charakteru.
2. Wyrażanie stanów emocjonalnych.
3. Poznanie wielopłaszczyznowej interpretacji utworu literackiego na przykładzie przypowieści.
4. Przyswojenie terminu *przypowieść – parabola*.
5. Przekład treści słownych na inne sposoby komunikacji – obraz.

Środki dydaktyczne:

1. Tekst przypowieści, Biblia.
2. Reprodukacja obrazu Rembrandta „Powrót syna marnotrawnego”.
3. Przybory do rysowania.
4. Plansze.

Metoda i forma pracy:

1. Praca z tekstem literackim.
2. Praca w grupach.
3. Dyskusja.

Przebieg lekcji:

1. Rozdanie i wspólne odczytanie tekstu przypowieści.
2. Ustalenia dotyczące świata przedstawionego według poleceń:
 - wyodrębnijmy z tekstu postaci i zdarzenia;
 - ustalmy miejsce i czas trwania wydarzeń;
 - odtwórzmy przebieg wydarzeń.

3. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy. Zadaniem każdej z nich będzie stworzenie portretu jednego z bohaterów przypowieści.

Instrukcja

Otrzymaliście po dwie kartki. Jedna przedstawia zarys, schemat twarzy i jest na niej imię waszego bohatera, druga punkty od 1 do 10 oraz przysłowie. Waszym zadaniem jest wypisanie 10 cech charakteru bohatera, a następnie namalowanie jego portretu. Kiedy będziecie już gotowi, wkleimy wasze portrety na jedną z plansz rozpiętych na tablicy. Każda z grup powie nam, dlaczego właśnie tak namalowała swoją postać. Życzę wspaniałej zabawy.

GRUPA I	GRUPA II	GRUPA III
OJCIEC	SYN MŁODSZY	SYN STARSZY
1. uczciwy	1. uparty	1. mądry
2. pracowity	2. niezależny	2.
3. dobry	3. głupi	3.
4. kochający	4. nierozsądny	4. oddany
5. sprawiedliwy	5.	5. ufny
6. wyrozumiały	6.	6. zazdrosny
7. roztropny	7. zrezygowany	7. zapobiegliwy
8. rozsądny	8.	8.
9.	9. beztroski	9.
10. mądry	10. nieszczęśliwy	10.

Uwaga:

Gdyby zadanie okazało się zbyt trudne, możemy częściowo wypełnić kartki lub podpowiedzieć, dostarczając uczniom „słowniki cech”, z których wybiorą właściwe. Pamiętajmy jednak, aby wyjaśnić każdą pojawiającą się nazwę cechy, szczególnie te rzadziej używane.

Aby usprawnić to zadanie, uczniowie dorysowują po kolei poszczególne elementy portretu. Należy uprzedzić ich, iż rysunek powinien prezentować „wnętrze” postaci, stąd szczególna dbałość o naśladowanie rzeczywistości jest nieistotna.

4. Kiedy prace są już gotowe, wklejamy je we właściwe miejsce na planszy i prosimy przedstawicieli grupy o objaśnienie dokonania zespołu. Potem pozostali uczniowie dopytują o interesujące ich szczegóły.

5. Następnym etapem pracy jest próba odczytania przesłania przypowieści w uniwersalnej, ponadczasowej warstwie. W tym celu uczniowie dyskutują na temat treści przysłów:

SYN MŁODSZY „Na poprawę nigdy nie jest za późno”

OJCIEC „Miłość rodziców jest nieskończona”

SYN STARSZY „Zazdrość jest ślepa”

6. Po dyskusji nauczyciel uzupełnia drugą planszę i przy pomocy uczniów wpisuje w wyznaczone miejsca 3 hasła:

OJCIEC – **BÓG**

MŁODSZY SYN – **NAWRÓCONY GRZESZNIK**

STARSZY SYN – **POSŁUSZNY WYZNAWCA**

W podsumowaniu rozmowy pytamy uczniów, czy postaci występujące w utworze można nazwać: Bogiem, Nawróconym Grzesznikiem i Posłusznym Wyznawcą. Utwór zostanie wówczas postrzeżony jako ciągle aktualny. Odkrywa przestrzenie pokory, nawrócenia, miłosierdzia. Pozwala odczytywać wzajemny stosunek Boga i człowieka.

7. Następnie prosimy uczniów, aby jeszcze raz, w oparciu o nabytą wiedzę, opowiedzieli treść przypowieści, posługując się wpisanymi na drugiej planszy hasłami.
8. Dopiero po tym ćwiczeniu nauczyciel wprowadza termin *przypowieść* – *parabola*, ustalając wspólnie z uczniami jego definicję przy pomocy pytań:

Gdzie znajdujemy przypowieści?

Jak duże są to utwory?

Czego uczą?

Czy znamy szczegóły dotyczące postaci, miejsca, czasu wydarzeń? Dlaczego?

Np.: Przypowieści znajdujemy w Nowym Testamencie. Są to krótkie utwory, które uczą nas, jak postępować. Najczęściej nie znamy imion bohaterów przypowieści ani miejsc wydarzeń. Szczegóły te nie są ważne dla zrozumienia sensu utworu.

Tak zbudowaną definicję porównujemy z hasłem w podręczniku lub dostępnym słowniku terminów literackich.

9. Na zakończenie lekcji prezentujemy uczniom reprodukcję obrazu Rembrandta. Zwracamy uwagę na psychologiczną głębię arcydzieła mistrza, paletę barw, fakturę, kompozycję.

Praca domowa

Ustal z pomocą słownika znaczenia wyrazów oraz wyrażenia:

marnotrawny, marnotrawstwo, marnotrawić, syn marnotrawny.